

Forskningsstrategi

2026-2030

Præhospitalet, Region Midtjylland

Forskning & Udvikling

Universitetsklinik for Præhospital Indsats

Indholdsfortegnelse

Forskningsstrategi 2026-2030 – overblik	2
Forord	3
Forskning	4
Vision.....	4
Mission	4
Forskningstemaer	5
Kritisk beslutningstagning	6
Kritiske interventioner	6
Mennesket og systemet.....	6
Sammenhæng og organisering.....	7
Strategiske indsatsområder	8
Patientnær forskning.....	8
Attraktivt forskningsmiljø.....	9
Samarbejde på tværs	9
Brugerinvolvering.....	9
Universitetsklinik for Præhospital indsats	10
Konkrete handlinger	10
Vidensdeling af forskningsresultater og produkter	12

Forskningsstrategi 2026-2030 – overblik

Vision

Skelsættende viden til gavn for patienten

Mission

- Patientnær forskning af høj kvalitet
- Attraktivt forskningsmiljø
- National føring og international anerkendelse

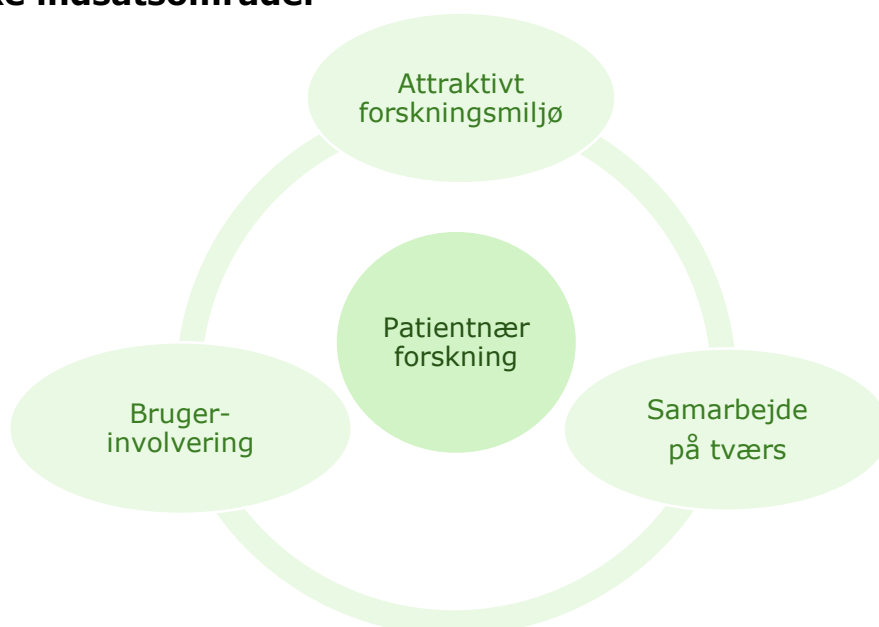
Forskningstemaer

– der sætter retningen

- **Kritisk beslutningstagning:** Sikre præhospitale beslutninger.
- **Kritiske interventioner:** Avanceret behandling tæt på patienten.
- **Mennesket og systemet:** Mennesker, praksis og arbejdsliv i præhospital indsats.
- **Sammenhæng og organisering:** Koordinering af forløb og opgaver på tværs af organisatoriske grænser for et bæredygtigt sundhedsvæsen.

Strategiske indsatsområder

Forord

Præhospitalet varetager behandling og omsorg for patienter med akutte og subakutte problemstillinger – fra der ringes 1-1-2 til patienten er færdigbehandlet på stedet eller overdraget til relevant videre behandling.

Præhospitalet er en integreret del af Region Midtjyllands samlede sundhedsvæsen og har både et ønske om og en forpligtelse til at bidrage med forskning, der skaber værdi for patienter, borgere og medarbejdere. Den præhospitale forskning er i dag et konsolideret og anerkendt forskningsmiljø med stærk praksisforankring og mulighed for yderligere styrkelse.

Forskningsstrategien 2026-2030 bygger videre på tidligere strategiperioder og viderefører tre stærke forskningstemaer, samtidig med at et nyt tema introduceres i takt med udviklingen i den præhospitale opgaveportefølje og det nære sundhedsvæsen. Strategien er udarbejdet i sammenhæng med Region Midtjyllands forskningsstrategi fra 2025 og har fokus på patientnær, praksisrelevant forskning med høj patientværdi.

Etableringen af Universitetsklinik for Præhospital Indsats pr. 1. januar 2026 understøtter samspillet mellem forskning, klinik og uddannelse og styrker omsætningen af ny viden til praksis. Strategien skal samlet bidrage til sammenhængende akutte og subakutte forløb, lighed i sundhed og til et bæredygtigt nært sundhedsvæsen.

Præhospitalet

Lægefaglig direktør
Palle Juelsgaard

Præhospital direktør
Dorthe Klith

Forskning & Udvikling

Forskningsleder
Ulla Væggemose

Professor
Lars Wiuff Andersen

Forskning

Forskning er et systematisk og kreativt arbejde med det formål at frembringe ny viden og anvende den i nye sammenhænge. Ifølge OECD's Frascati-manual er forskning ny, original, har et usikkert udfald, udført systematisk og resulterer i viden, der kan overføres og/eller reproduceresⁱ.

Forskning udvider vores vidensgrundlag og danner fundament for nye løsninger – særligt i sundhedsvæsenet, hvor den bidrager til bedre behandling og patientforløb, øget patientsikkerhed og mere præcis diagnostik. Forskning er dermed en forudsætning for et bæredygtigt og fremtidssikret sundhedsvæsenⁱⁱ. Forskningen udføres i respekt for forskningsfrihed og uafhængighed, inden for gældende etiske og faglige rammer.

Den præhospitale forskning undersøger, hvordan tidlige indsatser, ny teknologi og effektivt samarbejde kan styrke behandling, triage og patientforløb – i akutte såvel som subakutte situationer. Den omfatter udvikling og afprøvning af præhospitale beslutningsværktøjer, diagnostik, behandlinger og arbejdsgange samt studier af patienter, medarbejdere og organisering. Målet er mere præcis og sikker behandling, bedre forløb og en bæredygtig og fremtidssikret præhospital indsats.

Vores vision:

Vision

Skelsættende viden til gavn for patienten

Vores mission:

Mission

- Patientnær forskning af høj kvalitet
- Attraktivt forskningsmiljø
- National føring og international anerkendelse

Forskningsstemaer

I perioden 2026-2030 vil Præhospitalet igangsætte forskningsprojekter inden for fire temaer, der hver især – og i samspil – skal bidrage til visionen om at skabe skelsættende viden til gavn for patienten.

Forskningsstemaer:

Forskningen har fra begyndelsen haft fokus på *First Hour Quintet* (hjertestop, brystsmerter, stroke, åndenød og traume), som fortsat udgør en væsentlig klinisk kerne i forskningen. Samtidig er den præhospitale opgaveportefølje udvidet med flere subakutte opgaver og større ansvar i det nære sundhedsvæsen. Derfor introduceres et fjerde forskningstema, Sammenhæng og organisering, som et udviklingsspor, der skal afprøves og modnes over de kommende år – og løbende vurderes i forhold til de resterende spor i forskningsstrategien.

På tværs af temaerne tilstræbes forskning af højeste kvalitet med en bred metodisk tilgang – fra kvantitative og kvalitative studier til reviews og randomiserede kontrollerede kliniske studier.

Kritisk beslutningstagning

Kritisk beslutningstagning dækker over de tilbagevendende tidskritiske og subakutte beslutninger, som træffes af de præhospitale personalegrupper, på baggrund af ofte sparsomme informationer om patienterne. Det gælder på tværs af den præhospitale indsats, fra AMK-vagtcentralen til patientkontakt i front. Det handler om at sikre rettidig og højt kvalificeret vurdering og behandling af patienter – fra de mest akutte til dem med komplekse, subakutte eller psykiske problemstillinger – samt at kunne træffe sikre beslutninger om det mest hensigtsmæssige behandlingsniveau, fra behandling på stedet til henvisning til relevant videre forløb.

Ved udvikling og validering af kliniske scoresystemer, digitale værktøjer og point-of-care-teknologi er det vores hensigt at styrke den diagnostiske præcision, sikre tidlig og pålidelig prognostisk vurdering og dermed målrette disposition og behandlingstilbud til den enkelte patient.

Kritiske interventioner

Region Midtjylland har et bredt dækkende præhospitalt beredskab med stærk ambulance- og lægefaglig repræsentation. Det giver mulighed for udvikling og sikker afprøvning af interventioner tæt på patienten, herunder nye behandlingsmæssige tiltag, avancerede procedurer og lægemidler, der kan forbedre patientens tilstand allerede i den præhospitale fase og lægge et bedre grundlag for det videre forløb.

Ved at anvende avanceret behandling helt ude ved patienten skabes mulighed for at påvirke sygdomsforløbet og forbedre outcome i både akutte og subakutte situationer. Fokus er på den direkte effekt for patienten i den konkrete situation – ikke kun på det videre forløb. Hvor Kritisk beslutningstagning handler om vurderinger og valg af behandlingsniveau, omhandler Kritiske interventioner selve behandlingen og dens potentiale for at styrke patientens prognose.

Mennesket og systemet

Mennesket og systemet fokuserer på den præhospitale organisation og dens aktører: sundhedsprofessionelle, borgere, patienter, pårørende samt frivillige og professionelle samarbejdspartnere. Forskningen trækker på samfundsvidenskabelige og humanistiske perspektiver og undersøger samspillet mellem aktørerne og deres råderum i praksis for at forstå, hvordan mennesker oplever og påvirkes af det præhospitale arbejde – og hvordan denne viden kan forbedre praksis.

Ved at blive klogere på samspillet og på betydningen af den måde arbejdet udføres og udvikles på, får vi mulighed for at optimere arbejdsgange og styrke sikre

og smidige forløb fra den første præhospitale kontakt – samtidig med, at medarbejderne oplever arbejdet som meningsfuldt.

Temaet omfatter bl.a. forskning i sårbare borgeres møde med det præhospitale system, ulighed i sundhed, samarbejde på tværs af faggrupper, medarbejderes perspektiver på nye initiativer og teknologier samt deres mentale trivsel.

Sammenhæng og organisering

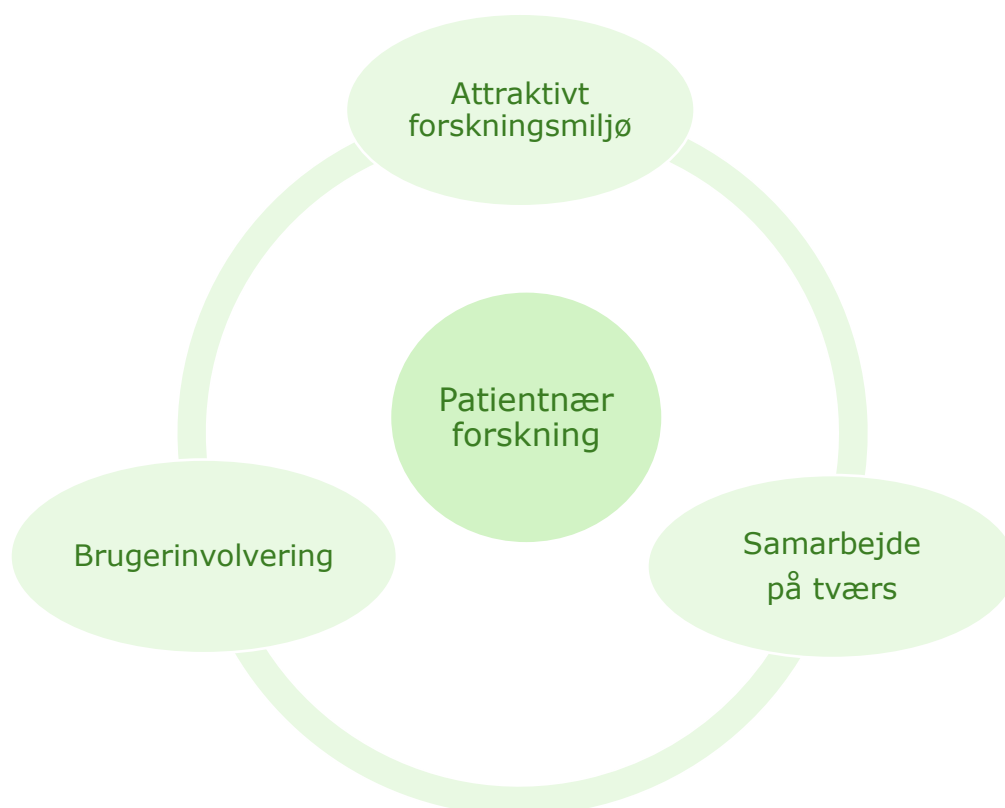
Sammenhæng og organisering er Præhospitalets nyeste forskningstema og tager afsæt i et sundhedsvæsen, der udvikler sig mod mere behandling tæt på borgeren – både i præhospital regi og i samarbejde med aktører på hospitaler, i almen praksis, kommuner og civilsamfundet. Udviklingen drives af omstillingen mod et styrket nært sundhedsvæsen, og temaet vil derfor løbende blive videreudviklet i takt med behov og erfaringer.

Forskningen retter sig mod, hvordan særligt subakutte forløb kan understøttes gennem samarbejde på tværs af organisatoriske grænser, og hvordan nye opgaver og ansvar placeres mest hensigtsmæssigt i det nære sundhedsvæsen. Temaet har et tydeligt sundhedssystem- og samfundsperspektiv og belyser, hvordan forløb og ressourcer organiseres bedst muligt, samt hvordan sammenhæng sikres på tværs af organisatoriske grænser. Her indgår også sundhedsøkonomiske metoder og analyser af ressourceudnyttelse med henblik på at bidrage til et bæredygtigt sundhedsvæsen.

Strategiske indsatsområder

At skabe **skelsættende viden til gavn for patienten** forudsætter stærke rammer. Det kræver ledelsesmæssig opbakning, solide forskningskompetencer, et tæt samspil med klinikken, tidstro data, finansiering samt en stærk forskningsinfrastruktur.

Disse rammer styrker Præhospitalet gennem fire strategiske indsatsområder:

Patientnær forskning

Den præhospitale forskning skal fra idé til praksis afspejle hverdagen ved telefonerne, i bilerne og i helikopterne. Forskningen tager udgangspunkt i, hvordan ny viden kan omsættes til bedre patientforløb og øget værdi i den præhospitale indsats for både borgere/patienter og medarbejdere. Patientnær forskning er fundamentet og det bærende fokus for de øvrige indsatsområder.

Attraktivt forskningsmiljø

Præhospitalet vil være kendt for et inkluderende forskningsmiljø med ordentlighed, vidensdeling og samarbejde som bærende værdier. Miljøet bygger på åbenhed, nysgerrighed og respekt, hvor forskere på alle niveauer lærer af hinanden og bidrager til ny viden gennem vejledning og sparring. Præhospitalet arbejder med fastholdelse, kompetenceudvikling, rekruttering og talentudvikling – understøttet af tydelige karriereveje og delestillinger mellem klinik og forskning, der styrker koblingen mellem viden og praksis.

Samarbejde på tværs

Det præhospitale område udvikler sig hastigt, og mere specialiseret behandling rykker ud til patienterne. Det øger behovet for stærkt samarbejde og nye partnerskaber på tværs af sundhedsvæsenet og med relevante offentlige og private aktører, bl.a. gennem fælles forskningsprojekter. Derfor er det et centralt fokus at styrke forskningssamarbejder lokalt, regionalt, nationalt og internationalt.

Brugerinvolvering

I Præhospitalet forstår vi brugerinvolvering som inddragelse af patienter, pårørende, borgere og medarbejdere dér, hvor det styrker forskningens kvalitet og relevans. I de kommende år vil vi videreudvikle og afprøve vores model for brugerinvolvering. Indsatsen skal sikre en mere systematisk og meningsfuld brugerinvolvering på tværs af projekter – herunder en systematisk vurdering af, hvor og hvordan brugerinvolvering er relevant og mulig.

Vi forstår begrebet bredt og kan inddrage brugere gennem fx interviews, workshops, arbejdsgrupper eller brugerpaneler – på forskellige niveauer og i flere faser af projekterne. Målet er øget patient- og praksisnærhed i hele forskningsprocessen.

De strategiske indsatsområder sikrer de organisatoriske og forskningsmæssige forudsætninger for, at forskningstemaernes faglige tyngde fastholdes og udvikles yderligere, og at resultaterne omsættes til viden af høj kvalitet med høj patientværdi. En central del af denne rammesætning er etableringen af Universitets-klinik for Præhospital Indsats.

Universitetsklinik for Præhospitalet indsats

Aarhus Universitet og Region Midtjylland godkendte i 2025 akkrediteringen af Universitetsklinik for Præhospitalet Indsats ved Præhospitalet for perioden 2026-2030. Akkrediteringen bygger på de tre forskningstemaer fra forskningsstrategien 2020-2025. Universitetsklinikken er forankret i Forskning & Udvikling og understøtter Præhospitalets forskningsstrategi 2026-2030 ved at styrke samspillet mellem forskning, klinik og uddannelse, så ny viden omsættes til bedre patientbehandling.

Professor Lars Wiuff Andersen er udpeget som klinisk og videnskabelig leder og skal sikre fortsat høj international kvalitet, klinisk relevans og tæt forankring i praksis.

Konkrete handlinger

Med afsæt i vision og mission har vi fastlagt mål for perioden 2026-2030, som også afspejler milepælene for Universitetsklinik for Præhospitalet Indsats. Målene præsenteres under fire overskrifter: Impact, Bevillinger, Undervisning og Uddannelse samt Offentlig formidling.

Impact

Publicere 25 artikler årligt i internationale peer-reviewed tidsskrifter

Opnå international anerkendelse gennem bl.a. invitationer til forelæsninger samt bidrag til udvikling af internationale guidelines

Være repræsenteret i nationale og internationale review- og ekspertpaneler

Deltage i og udvikle nationale og internationale forskningssamarbejder og styrke talentudvikling på tværs af faggrupper

Understøtte praksisnær forskning, der omsætter resultater til forbedringer i klinisk praksis

Bevilling

Sikre eksterne bevillinger på omkring 3. mio. kr. årligt

Styrke succesfuld fundraising i samarbejde med offentlige og private partnere

Afsøge muligheder for EU-funding og strategiske partnerskaber

Undervisning og uddannelse

Udvikle og afholde præ- og postgraduat undervisning i præhospital indsats

Varetage gæsteforelæsninger på internationale kurser og institutioner

Vejlede og understøtte talentudvikling blandt danske og udenlandske studerende

Styrke forskningsledelseskompetencer blandt seniorforskere

Offentlig formidling

Arrangere eller medarrangere Dansk Præhospitalt Forskningssymposium

Bidrage aktivt på internationale kongresser som inviterede oplægsholdere og ved tildeling af hæderspriser

Publicere populærvidenskabeligt indhold i artikler, bøger, podcasts og sociale medier

Deltage i nationale og internationale medier, herunder sociale medier, TV og radio

Vidensdeling af forskningsresultater og produkter

Forskning skaber værdi, når ny viden deles og omsættes til gavn for patienter, medarbejdere og organisation. Derfor arbejder vi i Præhospitalet åbent og systematisk med vidensdeling – internt og eksternt – så vores resultater kan understøtte beslutninger i og udvikling af praksis.

Vi formidler via videnskabelige tidsskrifter, konferencer og kanaler som mødefora, nyhedsbreve og sociale medier. Samtidig arbejder vi med videns overdragelse, så forskningsresultater deles i praksisnære formater.

ⁱ OECD (2015), Frascati Manual 2015: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development, The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/9789264239012-en>.

ⁱⁱ Danske Regioner. En klar retning for sundhedsforskning i Danmark. København: Danske Regioner; 2023, [udspil-en-klar-retning-for-sundhedsforskning-i-danmark.pdf](#)